

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Фінансова стратегія та планування на аграрних підприємствах»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Тип і назва освітньої програми	ОП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Курс, семестр	денна форма (2 курс, 3 семестр); заочна форма (2 курс, 3 семестр)
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма (лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год.); заочна форма (лекцій – 10 год., практичних занять – 8 год.). Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, економічних досліджень і туризму
Контактні дані розробника (-ів)	Томілін Олексій Олександрович, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму oleksiy.tomilin@pdau.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/tomilin-oleksiy-oleksandrovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню до структурно-логічної схеми ОПП: Методологія та організація наукових досліджень, Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансових рішень, Фінансовий менеджмент
Компетентності	загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. спеціальні (фахові): ФК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ФК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку ФК05. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
Програмні результати навчання	ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень,

	законодавчих та етичних аспектів. ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Самонавчання та саморозвиток, презентація власних креативних ідей, уміння обробляти інформацію, виокремлюючи головне; командна праця на спільному проблемному полі.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системних знань, умінь і навичок з розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, а також ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Поняття фінансової стратегії, елементи та рівні стратегій. Тема 2. Стратегічне фінансове планування на аграрних підприємствах. Тема 3. Стратегія формування фінансових ресурсів аграрних підприємств. Тема 4. Фінансова стратегія у системі управління аграрних підприємств. Тема 5. Фінансове прогнозування та планування на аграрних підприємствах. Тема 6. Стратегія управління фінансовими ризиками аграрних підприємств. Тема 7. Управління якістю продукції, робіт та послуг аграрних підприємств. Тема 8. Планування міжнародної діяльності на аграрних підприємствах.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<i>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності</i> - <i>словесні методи:</i> лекція, бесіда вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та глобальною мережею Інтернет; виконання тестових завдань тощо. Закріплення теоретичних знань шляхом залучення студентів до рішення різних навчально-практичних і пізнавальних завдань; - <i>наочні методи:</i> - <i>ілюстрація</i> – як допоміжний метод навчання, що забезпечує яскравіше викладання та показ власної думки, демонструє досліди, наочні посібники, підводячи до узагальнення, виведення правил, законів, нових понять – студенти засвоюють окремі факти, роблять висновки, узагальнюють навчальний матеріал); - <i>демонстрування</i> – метод навчання, допомагає виділити істотні сторони предмета, явища, роблячи відповідні пояснення. Цей метод ефективний, коли всі студенти мають змогу сприймати процес, а викладач зосереджує їхню увагу на головному, допомагає виділити істотні сторони предмета, явища, роблячи відповідні пояснення; - <i>практичні методи:</i> вправи, ситуаційні завдання, задачі, тестовий контроль. <i>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності</i> - <i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання</i> (роз'яснення мети вивчення предмета; висування вимог; заохочення; оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); - <i>метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.</i> <i>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання</i> 1) дискусії, диспути; 2) проектування професійних ситуацій; - комп'ютерні, мультимедійні методи - використання мультимедійних презентацій. <i>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</i> опитування; бесіда; доповідь.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	виконання та перескладання здобувачами вищої освіти за всіма формами контролю здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/naeamt) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/vtnwrs).
- щодо академічної доброчесності	здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/tecyhx). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/wperxc). Спеціальні та локальні нормативно-правові акти з питань забезпечення академічної доброчесності представлено на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ (http://surl.li/dvigaf).
- щодо відвідування занять	у відповідності до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/naeamt) відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://surl.li/kyrpgw).
- щодо оскарження результатів оцінювання	оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/vtnwrs).
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основи	
1. Галушак М.П., Галушак О.Я., Кужда Т.І. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. Тернопіль : ФОП Паляниця. 2021. 160 с. 2. Лозовська Л. І., Бандоріна Л. М., Савчук Л. М., Удачина К. О. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. Дніпро : УДУНТ. 2022. 146 с. 3. Стратегічне управління : навч. посіб. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 66 с. 4. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підруч. Харків : ХНУВС. 2021. 208 с. 5. Томілін О.О., Тютюнник Ю.М., Бражник Л.В., Дроботя Я.А. Фінансово-економічний словник – довідник / за наук. ред. проф. О.О. Томіліна / Полтава : ПДАУ. 2023. 108 с. 6. Управління якістю товарів і послуг в торгівлі : конспект лекцій. Луцьк : Вид-во КП ІА «Волиньенергософт». 2023. 95 с.	

7. Череп А.В., Бугай В.З., Горбунова А.В., Череп О.Г. Фінансове планування : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор». 2023. 292 с.

Допоміжні

1. Томілін О. Організація бюджетного планування. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали ІХ Всеукраїн. наук.-практич. конф. (м. Полтава, 10 лист. 2022 року). Полтава : ПДАУ, 2022. С.121–123. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/13492>.
2. Томілін О. О. Моделювання з використанням лонгітюдних даних. Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 5-6 жовт. 2023 р.). Київ : НУБіП України, 2023. С. 335-338. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/handle/123456789/16430>.
3. Томілін О. О., Олексашенко Я. С. Страхування фінансових ризиків як інструмент стабілізації фінансового стану підприємств аграрної сфери. *Агросвіт*. 2025. № 4. С. 70-74. DOI: 10.32702/2306-6792.2025.4.70.
4. Томілін О. О., Дорошенко А. П., Безкровний О. В. Джерела фінансового забезпечення в організації кредитного процесу сектору економіки. *Економічний простір*. 2025. № 198. С. 130-136. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.198.130-136>.
5. Томілін О. О., Корецький Ю. Я., Кулинич В. В., Павлиш Є. О. Фінансова звітність як функціональна модель фінансового менеджменту банківської системи України. *Ефективна економіка*. 2025. No 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.34>.
6. Томілін О.О., Дорошенко О.О., Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Безпековий вимір формування системи управління фінансами в банківських структурах. *Ефективна економіка*. 2025. № 7. DOI: <http://doi.org/>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>.

Реквізити
затвердження

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму
протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Додаток

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни D2ФБССФР_мд_2025

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				контрольна робота ²	Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи			
			розв'язування тестів	виконання домашніх завдань ¹		
Тема 1. Поняття фінансової стратегії, елементи та рівні стратегій	2	3	2	3		10
Тема 2. Стратегічне фінансове планування на аграрних підприємствах	2	3	2	3		10
Тема 3. Стратегія формування фінансових ресурсів аграрних підприємств	2	3	2	3		10
Тема 4. Фінансова стратегія у системі управління аграрних підприємств	2	3	2	3		10
Тема 5. Фінансове прогнозування та планування на аграрних підприємствах	2	3	2	3		10
Тема 6. Стратегія управління фінансовими ризиками аграрних підприємств	2	3	2	3		10
Тема 7. Управління якістю продукції, робіт та послуг аграрних підприємств	2	3	2	3		10
Тема 8. Планування міжнародної діяльності на аграрних підприємствах	2	3	2	3		10
Підсумкова контрольна робота (теми 1-8)	-	-	-	-	20	20
Разом	16	24	16	24	20	100

¹ протягом семестру передбачено виконання домашніх завдань (максимум 3 бали з кожної теми), при цьому бали виставляються окремою позицією наприкінці семестру (максимум 24 бали);

³ в кінці семестру передбачено написання однієї підсумкової контрольної роботи (максимум 20 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією.

Шкала та критерії оцінювання D2ФБССФР_мд_2025

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, що свідчить про низький рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
0	у випадку не можливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.

1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
0	у випадку неможливості здобувача вищої освіти виконати практичні завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
2	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку допущення суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про низький рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає

	в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
--	--

Розв'язання тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення більше ніж 80 % тестів, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення тестів на рівні від 60-79 % від загальної кількості тестів, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності правильних відповідей, чи наявності правильних відповідей, що не перевищує 59 % від загальної кількості тестів, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

*Контрольна робота**

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Теоретичне питання</i>	
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
3-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповіді констатує вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов

	господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
1-2	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про набуття лише базових знань з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, а також планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.
Практичне завдання	
9-10	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв'язання практичного завдання, належного його оформлення, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
5-8	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв'язанні та оформленні практичного завдання, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
1-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про низький рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
0	у випадку не можливості здобувача вищої освіти виконати практичне завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

**Контрольна робота включає 2 питання (1 запитання теоретичного характеру та 1 практичне завдання).*

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни D2ФБССФР_мз_2025

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практичних завдань	виконання завдань самостійної роботи		
		виконання домашніх завдань ¹	контрольна робота ²	
Тема 1. Поняття фінансової стратегії, елементи та рівні стратегій	-	32	40	-
Тема 2. Стратегічне фінансове планування на аграрних підприємствах	7			7
Тема 3. Стратегія формування фінансових ресурсів аграрних підприємств	7			7
Тема 4. Фінансова стратегія у системі управління аграрних підприємств	-			-
Тема 5. Фінансове прогнозування та планування на аграрних підприємствах	7			7
Тема 6. Стратегія управління фінансовими ризиками аграрних підприємств	7			7
Тема 7. Управління якістю продукції, робіт та послуг аграрних підприємств	-			-
Тема 8. Планування міжнародної діяльності на аграрних підприємствах	-			-
Виконання домашніх завдань	-	32		32
Виконання індивідуальних завдань (контрольна робота)	-	-	40	40
Екзамен	-	-	-	20
Разом	28	32	40	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (отримуючи максимум по 4 бали за кожну тему) при цьому бали виставляються сумарно (максимум 32 балів) окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують індивідуальні завдання у вигляді контрольної роботи (максимум 40 балів) при цьому бали виставляються окремою позицією.

Шкала та критерії оцінювання D2ФБССФР_мз_2025

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
6-7	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
4-5	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
1-3	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
0	у випадку не можливості здобувача вищої освіти виконати практичні завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти отримує за кожен тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати

	ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
2-3	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку допущення суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про низький рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

*Індивідуальне завдання (контрольна робота)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Теоретичне питання</i>	
9-10	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
5-8	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповіді констатує вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.

1-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про набуття лише базових знань з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, а також планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.
Практичне завдання	
16-20	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв'язання практичного завдання, належного його оформлення, що свідчить про високий рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
9-15	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв'язанні та оформленні практичного завдання, що свідчить про достатній рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
1-8	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про низький рівень навиків використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень з питань розроблення, обґрунтування та реалізації фінансової стратегії аграрних підприємств, ефективного планування їх фінансових ресурсів з урахуванням специфіки аграрного сектору та ринкових умов господарювання, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, а також, оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності аграрних підприємств та опрацюванні її результатів.
0	у випадку не можливості здобувача вищої освіти виконати практичне завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

**Контрольна робота включає 3 питання (2 запитання теоретичного характеру та 1 практичне завдання).*